

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА
щодо виконання Уманським місцевим центром з надання безоплатної
вторинної правової допомоги річного плану діяльності
на 2023 рік у II кварталі

ЗМІСТ:

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетними напрямками

[1.1.] Переорієнтація системи БПД з надання правової допомоги окремим фізичним особам на посилення правової спроможності та правових можливостей територіальних громад

[1.2.] Створення ефективної системи управління правовими знаннями та розвиток людського потенціалу правничої спільноти та партнерських мереж системи БПД

Уманським місцевим центром постійно проводиться моніторинг доступності безоплатної вторинної правової допомоги шляхом:

- визначення необхідності отримання безоплатної вторинної правової допомоги певним цільовим категоріям осіб, які є суб'єктами права на БВПД;
- з урахуванням віддаленості населених пунктів, які підпадають під юрисдикцію Уманського місцевого центру та наявності транспортного сполучення.

Оскільки, відповідно до статті 14 Закону України “Про безоплатну правову допомогу” суб'єктами права на БВПД є інваліди, діти-сироти, учасників бойових дій, були визначені місця компактного перебування даних осіб та створені мобільні та дистанційні пункти консультування.

Також, за результатами моніторингу встановлено, що не усі громадяни, які проживають у віддалених населених пунктах мають змогу скористатися можливістю отримання безоплатної вторинної правової допомоги безпосередньо у Центрі, тому продовжувалася робота по створенню мобільних та дистанційних пунктів консультування для розширення доступу до безоплатної вторинної правової допомоги.

Протягом II кварталу 2023 року у зв'язку із відсутністю звернень громадян для надання адресної правової допомоги не було здійснено виїзди для надання адресної правової допомоги для громадян, які не мають змоги самостійно прибути для отримання консультації.

СПІВПРАЦЯ ЗІ СЛУЖБОЮ ПРОБАЦІЇ

28 липня Кабінет Міністрів України схвалив «Стратегію сприяння реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, в українському суспільстві на період до 2030 року».

Про це та інше 09 травня говорила в.о. завідувача сектору «Жашківське бюро правової допомоги» Уманського МЦ Алла Лавренюк на правовій лекції з підобліковими філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області Уманському районному секторі №1.

Як відмітила фахівчиня сектору метою Стратегії є створення умов для реалізації прав і можливостей осіб, які належать до ромської національної меншини, з урахуванням викликів, пов'язаних із складними життєвими обставинами, і прагнень до повноцінної самореалізації в культурному, соціальному, економічному та політичному житті суспільства.

Однією з цілей Стратегії є забезпечення правового захисту і протидія дискримінації осіб, які належать до ромської національної меншини. Дискримінація, висловлювання, що мають на меті приниження гідності та/або закликання до насильства щодо осіб або груп осіб через їх реальну або уявну належність до певної національності, релігії, статі або за іншими ознаками (мова ворожнечі), та будь-які прояви насильства за етнічною чи расовою ознакою потребують вжиття заходів до запобігання, проведення моніторингу та оперативного реагування з боку органів державної влади. Стимулювання отримання документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, заохочення до отримання безоплатної правової допомоги, захисту прав у суді, інших форм правового захисту є ключовими і першочерговими кроками у подоланні дискримінації осіб, які належать до ромської національної меншини, і сприянні їх ефективній участі в суспільному житті.

Для досягнення зазначеної цілі необхідно виконати ряд завдань, зокрема сприяння особам, які на законних підставах перебувають на території України,

зокрема тим, що належать до ромської національної меншини, в отриманні таких документів згідно із законодавством: документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи; свідоцтв про народження та про державну реєстрацію актів цивільного стану; забезпечення належної реалізації права на звернення до правоохоронних органів з метою отримання допомоги; створення сприятливих умов для надання безоплатної правової допомоги особам, які не мають документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи, шляхом розроблення нових та удосконалення діючих механізмів доступу до зазначеної допомоги такої категорії осіб; підвищення рівня обізнаності представників ромської національної меншини про функціонування суспільних інститутів, гарантовані законодавством права та встановлені законодавством обов'язки шляхом проведення просвітницької роботи і т.д.

В ході розмови обговорили обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, тобто вчинення кримінально протиправного діяння під впливом фізичного або психічного примусу, що визначено статтею 40 КК України.

Відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Також не є кримінальним правопорушенням заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності, тобто для усунення небезпеки, що безпосередньо загрожує особі чи охоронюваним законом правам цієї людини або інших осіб, а також суспільним інтересам чи інтересам держави, якщо цю небезпеку в даній обстановці не можна було усунути іншими засобами і якщо при цьому не було допущено перевищення меж крайньої необхідності. Питання про кримінальну відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам, якщо ця особа зазнала фізичного примусу, внаслідок якого вона зберігала можливість керувати своїми діями, а також психічного примусу, вирішується відповідно до положень статті 39 Кримінального кодексу України..

У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі частини першої статті 40 КК України.

Більше про те як отримати правову допомогу
<https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

З метою підвищення правової обізнаності засуджених, які перебувають на обліку Уманського районного сектору №4 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області, 3 травня головний юрист сектору "Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко провела лекцію на тему: «Державна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами під час воєнного стану та положення статті 40 КК України».

Відповідно до статті 18 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», допомога по вагітності та пологах надається застрахованій особі у формі страхових виплат, які повністю або частково компенсують втрату заробітної плати (доходу) за період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами.

Допомога по вагітності та пологах застрахованій особі виплачується за весь період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, тривалість якої становить 70 календарних днів до пологів і 56 (у разі ускладнених пологів або народження двох чи більше дітей - 70) календарних днів після пологів.

Жінкам, віднесеним до 1-3 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, допомога по вагітності та пологах виплачується за весь період зазначеної відпустки, тривалість якої становить 90 календарних днів до пологів та 90 календарних днів після пологів.

Розмір допомоги по вагітності та пологах обчислюється сумарно за всі дні відпустки по вагітності та пологах та надається в повному обсязі застрахованій особі незалежно від кількості використаних днів відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами до пологів.

Допомога по вагітності та пологах виплачується застрахованій особі, яка усиновила дитину або встановила опіку над дитиною протягом двох місяців з дня її народження, зазначеного у свідоцтві про народження, за період з дня усиновлення або встановлення опіки до закінчення 56 календарних днів (у разі одночасного усиновлення двох і більше дітей або встановлення опіки над двома і більше дітьми - 70 календарних днів; для застрахованих осіб, віднесених до 1-

З категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, - 90 календарних днів).

У разі надання застрахованій особі відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами у період її тимчасової непрацездатності листок непрацездатності по тимчасовій непрацездатності закривається і з дня надання такої відпустки видається інший листок непрацездатності. Кожен із зазначених листків непрацездатності оплачується за відповідними нормами цього Закону.

У разі надання застрахованій особі відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами у період простою підприємства, установи, організації не з вини застрахованої особи, щорічної (основної чи додаткової) відпустки, відпустки без збереження заробітної плати, додаткової відпустки у зв'язку з навчанням, творчої відпустки допомога по вагітності та пологах надається з дня виникнення права на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами.

За період відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, що збігається з відпусткою для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, допомога по вагітності та пологах виплачується незалежно від допомоги при народженні дитини.

Що ж стосується положень статті 40 КК України, так відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Фізичний примус - це застосування до особи фізичного насильства з метою примусити її вчинити певні протиправні дії або не вчиняти певні дій, які особа повинна була б вчинити (бездіяльність) всупереч її волі.

Є два види фізичного примусу:

- такий, що позбавляє особу, до якої застосовується, фізичної можливості вчинити на власний розсуд (наприклад, зв'язування, позбавлення волі, заподіяння тілесних ушкоджень, що призвели до втрати свідомості тощо);
- спрямований на те, щоб психологічно зламати особу та змусити її вчинити протиправне діяння (наприклад, мордування, катування тощо).

Наприкінці заходу серед присутніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до онлайн сервісів Міністерства юстиції України та повідомлено, що більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

За офіційними даними Національної поліції України у 2022 році надійшло 244 381 звернення з приводу фактів домашнього насильства, що є на 40% більше, ніж у попередньому році (144 394) та на 15% більше, ніж у 2020 році (208 748) і на 41% більше, ніж у 2019 році (141 814). Це означає що українці все менше бояться звертатись за допомогою та вважають проблему домашнього насильства серйозною.

Про адміністративну відповідальність за вчинення насилля в сім'ї 01 травня говорила фахівчиня бюро правової допомоги Уманського МЦ Алла Лавренюк на лекції для осіб, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №1 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування визначається статтею 173-2 Кодексу України про адміністративне правопорушення. Важливо зазначити, що до адміністративної відповідальності можуть притягнути за насильство, яке не спричинило тілесних ушкоджень. Зокрема, за погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого. Довідково фізичне насильство це ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень, залишення в небезпеці, ненадання допомоги, заподіяння смерті тощо. психологічне насильство - це словесні образи, погрози, приниження, переслідування, залякування, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи . економічне насильство – це умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або

можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися тощо. Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі карається накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до десяти діб.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, - тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

🔗 Про те як отримати правову допомогу постраждалим від домашнього насильства за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

✓ Наприкінці заходу учасники отримали тематичні інформаційні буклети та консультації.

ПРОТИДІЯ ЗЛОЧИННОСТІ ТА НАСИЛЬСТВУ

За офіційними даними Національної поліції України у 2022 році надійшло 244 381 звернення з приводу фактів домашнього насильства, що є на 40% більше, ніж у попередньому році (144 394) та на 15% більше, ніж у 2020 році (208 748) і на 41% більше, ніж у 2019 році (141 814). Це означає що українці все менше бояться звертатись за допомогою та вважають проблему домашнього насильства серйозною.

Про адміністративну відповідальність за вчинення насилля в сім'ї 01 травня

говорила фахівчиня бюро правової допомоги Уманського МЦ Алла Лавренюк на лекції для осіб, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №1 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області. Адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування визначається статтею 173-2 Кодексу України про адміністративне правопорушення. Важливо зазначити, що до адміністративної відповідальності можуть притягнути за насильство, яке не спричинило тілесних ушкоджень. Зокрема, за погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які потерпілий має передбачене законом право внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого. Довідково фізичне насильство це ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень, залишення в небезпеці, ненадання допомоги, заподіяння смерті тощо. психологічне насильство - це словесні образи, погрози, приниження, переслідування, залякування, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи . економічне насильство – це умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися тощо. Вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі карається накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до десяти діб.

Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за одне з порушень, передбачених частиною першою цієї статті, тягнуть за собою накладення штрафу від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Про те як отримати правову допомогу постраждалим від домашнього насильства за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Наприкінці заходу учасники отримали тематичні інформаційні буклети та консультації.

Домашнє насильство – це діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь.

З метою запобігання та протидії домашньому насильству серед засуджених, які перебувають на обліку в Уманському районному секторі №4 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області, 19 квітня головний юрист сектору "Христинівське бюро правової допомоги" Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко спільно з працівниками Христинівському РС філії ДУ «Центр пробації» у Черкаській області провела лекцію для на тему: «Відповідальність за вчинення домашнього насильства в сім'ї та положення статті 40 КК України».

Відповідно до чинного законодавства особи, які вчинили домашнє насильство, несуть кримінальну, адміністративну чи цивільно-правову відповідальність.

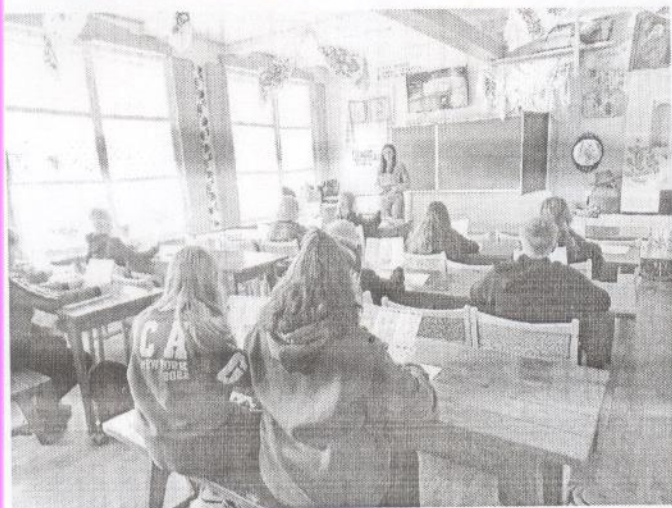
Зокрема, адміністративна відповідальність за вчинення домашнього насильства передбачена частиною 1 статті 173-2 Кодекс України про адміністративні правопорушення, вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, тобто умисне вчинення будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування, позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна або коштів, на які

потерпілий має передбачене законом право, тощо), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого, а так само невиконання термінового заборонного припису особою, стосовно якої він винесений, або неповідомлення уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про місце свого тимчасового перебування в разі його винесення, тягнуть за собою накладення штрафу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від тридцяти до сорока годин, або адміністративний арешт на строк до семи діб. Також присутніх ознайомлено з положенням статті 40 Кримінального кодексу України, відповідно до якого не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Правоохоронюваними інтересами, яким завдається шкода особою, щодо якої застосовано примус, визнаються: передбачені Конституцією та законами України, а також іншими нормативно-правовими актами права людини та громадянина; охоронювані законом права та інтереси іншої особи; суспільні інтереси; державні інтереси.

Наприкінці заходу серед присутніх розповсюджено буклети системи БПД та пам'ятки із зазначенням контактних даних, роз'яснено можливість доступу до онлайн сервісів Міністерства юстиції України та повідомлено, що більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ ДЛЯ МОЛОДІ

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, мають право на особливий захист і допомогу з боку держави.

Відповідно до частини третьої статті 52 Конституції України утримання та виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, покладається на державу. Діти, які внаслідок смерті батьків, позбавлення батьків батьківських прав, хвороби батьків чи з інших причин залишилися без

батьківського піклування, мають право на особливий захист і допомогу з боку держави (стаття 25 Закону України "Про охорону дитинства").

Саме про це, 21 квітня, в.о. завідувача сектору "Уманське бюро правової допомоги" Наталія Дзисюк, провела лекцію для працівників та учнів Дмитрушківського ліцею, Дмитрушківської ОТГ.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, які навчаються, мають право на:

- повне державне забезпечення в навчальних закладах (діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, віком до 18 років та особи з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, при продовженні навчання до 23 років або до закінчення відповідних навчальних закладів);
- виплату щорічної допомоги для придбання навчальної літератури в розмірі трьох соціальних стипендій. Виплата зазначеної допомоги здійснюється протягом 30 днів після початку навчального року за рахунок коштів, що передбачаються для навчальних закладів у відповідних бюджетах;
- збереження на весь період академічної відпустки (при наданні академічної відпустки за медичним висновком) повного державного забезпечення та виплату стипендії. Навчальний заклад сприяє організації їх лікування;
- забезпечення випускників навчальних закладів за рахунок навчального закладу або відповідної установи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, одягом і взуттям, а також одноразовою грошовою допомогою в розмірі не менше шести прожиткових мінімумів для осіб відповідного віку.

Соціальні гарантії:

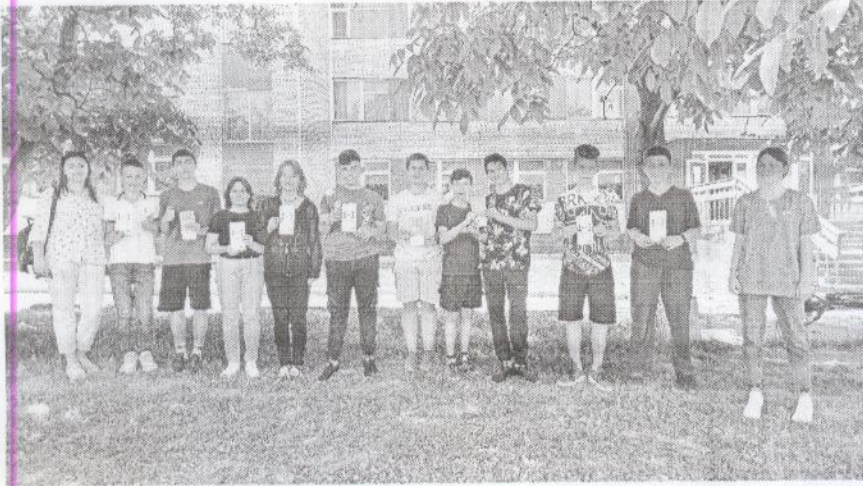
- соціальний супровід дитини;
- щорічне безоплатне оздоровлення;
- за дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, зберігається право на житло, в якому вони проживали з батьками, рідними тощо до влаштування у відповідні заклади;
- дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, після досягнення ними 18-річного віку надається одноразова допомога у розмірах і порядку, визначених Кабінетом Міністрів України;
- держава гарантує працевлаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, після повернення їх з дитячих закладів, від опікунів чи піклувальників, з дитячих будинків сімейного типу та прийомних сімей, закінчення навчання в державних та комунальних навчальних закладах.

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.

<https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

#БПД #ПравоваДопомога #LegalAid

День захисту дітей – це нагадування суспільству про необхідність захищати права неповнолітніх, нагода звернути увагу на правові проблеми, з якими зіштовхуються діти.

Усі люди на Землі мають рівні права і свободи. Ці права закріплені Загальною Декларацією прав людини, що прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948. Кожна дитина, як і будь-яка інша людина має рівні людські права. Права дитини закріплені Конвенцією ООН про права дитини, проголошені Генеральною Асамблеєю ООН 20.02.1989.

Про це 1 червня головний юрист сектору «Маньківське бюро правової допомоги» Альона Чепак говорила під час лекції для учнів 8 класу та педагогічного колективу Маньківського навчально-виховного комплексу «Заклад загальної середньої освіти I-III ступенів - гімназія» на тему: «Захист прав дітей в Україні».

Кожна дитина є неповторною, з індивідуальними рисами характеру. Для держави діти – громадяни. Громадянин – це особа, наділена державою юридичними правами та обов'язками. У нашій країні людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються найвищою соціальною цінністю. Ця норма встановлена Конституцією України.

Відповідно до статті 1 Конвенції ООН про права дитини, дитиною є кожна людська істота, яка не досягла 18-річного віку.

Права дитини є невід'ємними.

Згідно із законодавством України права дітей охороняються державою. Присутніх ознайомлено з правами дитини, передбаченими Конвенцією ООН про права дитини та іншими нормативно-правовими актами України.

Зокрема, діти мають такі права: народитися і виховуватися в сім'ї; право спілкування з рідними; захищати свої права та інтереси; відстоювати власну думку; право на ім'я і його зміни; право на громадянство; право власності; право на достатній життєвий рівень; право на отримання безкоштовного лікування; право на освіту; право на відпочинок; право на безоплатну вторинну правову допомогу.

Захист прав дітей в Україні здійснюється прокуратурою, органом опіки

та піклування і органами внутрішніх справ.

Орган опіки та піклування здійснює контроль за захистом прав та інтересів малолітніх і неповнолітніх осіб, за умовами, в яких вони проживають, а також вихованням і освітою. Даний орган веде облік і пошук дітей, які залишилися без нагляду батьків, а також з урахуванням певних обставин вибирають місце їх подальшого влаштування

Прокуратура, в свою чергу, має право подати позов про позбавлення батьківських прав, скасувати рішення про усиновлення дитини, подати позов про поновлення порушених прав дитини, обов'язковий учасник судового засідання при розгляді справи про захист прав дитини в Україні, має право оскаржити акт органів, які мають пряме відношення до захисту прав дитини.

Поліція приймає участь у справах, що стосуються примусового виконання рішення про відібрання дитини, а також при розшуку осіб, які не виконують рішення суду щодо виховання дитини.

Порушення прав дитини в Україні досить часто явище. Права дитини можуть бути порушені батьками, однолітками, які часто знущаються один над одним.

У разі жорстокого поводження з дітьми або при замаху на його недоторканність винна особа повинна бути покарана згідно з Кримінальним кодексом України і нести кримінальну відповідальність.

Реалізувати своє право на безоплатну правову допомогу громадяни можуть, звернувшись до сектору «Маньківське бюро правової допомоги» за адресою: вул. Соборна, 14, смт Маньківка, тел. (04748) 6-36-03, електронна адреса: mankivske@legalaid.ck.ua, 0-800-213-103 (гаряча лінія, безкоштовно зі стаціонарних і мобільних телефонів).

#БПД #LegalAid #ПравоваДопомога

1 червня у всьому світі відзначають Міжнародний день захисту дітей.

Кожна дитина повинна знати, що всі рівні перед законом та суспільством, а тому будь-які прояви порушення прав відносно неї не повинні бути приховані, незалежно, з чийого боку вони надходять: батьків, вихователів чи навіть однокласників.

Про це 1 червня головний юрист сектору «Уманське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Анна КОВАЛЬЧУК говорила під час акції «вуличне інформування» серед жителів міста на тему: «Захист прав дітей в Україні».

Права дитини за законодавством України визначені низкою нормативно-правових актів, які спрямовані на забезпечення, реалізацію та захист прав дитини у нашому суспільстві.

У першу чергу слід зупинитися на Конвенції ООН про права дитини, яка містить повний перелік прав дитини: на життя, на ім'я, на набуття громадянства, на піклування з боку батьків, на збереження своєї індивідуальності, право бути заслуханою у ході будь-якого розгляду, що стосується дитини; право на свободу совісті та релігії; право на особисте та сімейне життя; недоторканість житла; таємницю кореспонденції; право користуватися найдосконалішими послугами системи охорони здоров'я; благами соціального забезпечення; на рівень життя, необхідний для її розвитку; на освіту; на відпочинок; на особливий захист: від викрадень та продажу, від фізичних форм експлуатації, фізичного та психічного насильства, участі у військових діях; право на вжиття державою всіх необхідних заходів що до сприяння фізичному та психічному відновленню та соціальній інтеграції дитини, яка стала жертвою зловживань або злочину.

Конституція України визначає, що сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою. Діти рівні у своїх правах незалежно від походження, а також від того, народжені вони у шлюбі чи поза ним. Будь-яке насильство над дитиною та її експлуатація переслідуються за законом.

Основним законом у нашій державі, який захищає права та інтереси дитини є Закон України «Про охорону дитинства», який визначає, що дитина – це особа віком до 18 років (повноліття), якщо згідно з законом, застосовуваним до неї, вона не набуває прав повнолітньої раніше.

Захист прав дітей в Україні здійснюється:

- прокуратурою;
- органом опіки та піклування;
- органами внутрішніх справ.

Орган опіки та піклування здійснює контроль за захистом прав та інтересів малолітніх і неповнолітніх осіб, за умовами, в яких вони проживають, а також вихованням і освітою. Даний орган веде облік і пошук дітей, які залишилися без нагляду батьків, а також з урахуванням певних обставин вибирають місце їх подальшого влаштування.

Прокуратура, в свою чергу, має право подати позов про позбавлення батьківських прав, скасувати рішення про усиновлення дитини, подати позов про поновлення порушених прав дитини, обов'язковий учасник судового

засіданні при розгляді справи про захист прав дитини в Україні, має право оскаржити акт органів, які мають пряме відношення до захисту прав дитини. Поліція приймає участь у справах, що стосуються примусового виконання рішення про відібрання дитини, а також при розшуку осіб, які не виконують рішення суду щодо виховання дитини.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги за адресою: м.Умань, пл.Соборності, 1А, каб. 210.

<https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

#БПД #ПравоваДопомога #LegalAid

Якими діти народжуються — ні від кого не залежить, але в наших силах зробити їх хорошими через правильне виховання.

Сучасна сім'я несе найбільшу відповідальність за виховання дитини. Саме сім'я має виконувати головне завдання — забезпечувати матеріальні та педагогічні умови для духовного, морального, інтелектуального й фізичного розвитку юного покоління.

З метою підвищення правової обізнаності маленьких жителів Христинівської територіальної громади, 1 червня головний юрист сектору «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД Олена Лещенко спільно із працівниками Уманського районного сектору №4 філії ДУ «Центр пробації» в Черкаській області у Христинівському Центрі культури та дозвілля провела лекцію на тему: «Захист прав дітей в Україні».

Відповідно до Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, яка ратифікована Постановою Верховної Ради України від 27.02.1991 року, держави-учасниці поважають і забезпечують всі права, передбачені цією Конвенцією, за кожною дитиною, яка перебуває в межах їх юрисдикції, без будь-якої дискримінації незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного, етнічного або соціального походження, майнового стану, стану здоров'я і народження дитини, її батьків чи законних опікунів або яких-небудь інших обставин. Саме сім'я є основним

осередку суспільства і природного середовища для зростання і благополуччя всіх її членів і особливо дітей, які мають бути надані необхідні захист і сприяння, з тим щоб вона могла повністю покласти на себе зобов'язання в рамках суспільства.

Дітей проінформовано, що відповідно, що відповідно до частини 2 статті 14 «Про безоплатну правову допомогу», діти, у тому числі діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту, - на всі види правових послуг.

Серед присутніх розповсюджено тематичні буклети системи безоплатної правової допомоги, більше про надання безоплатної правової допомоги можна дізнатись за посиланням: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

РОЗШИРЕННЯ ДОСТУПУ ДО БПД ШЛЯХОМ ЗДІЙСНЕННЯ ВІЇЗДІВ МОБІЛЬНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙНИХ ПУНКТІВ (ВІЇЗНИХ ПРИЙОМІВ ГРОМАДЯН) У МЕЖАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ «ПРИСКОРЕННЯ ПРИВАТНИХ ІНВЕСТИЦІЙ У СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»

Система безоплатної правової допомоги з травня 2020 року долучена до реалізації проекту «Програма «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство».

Завданнями системи БПД для виконання цієї Програми є посилення захисту прав громадян у сфері земельних відносин шляхом надання безоплатної первинної та вторинної правової допомоги, а також посилення правової спроможності громадян та громад у сфері земельних відносин шляхом покращення правової обізнаності у результаті проведення правопросвітницьких заходів.

24 травня, з метою підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, в рамках виконання Програми «Прискорення

приватних інвестицій у сільське господарство», фахівцем Уманського МЦ з надання БВПД Яною Мальковою, проведено семінар для жителів с.Ропотуха, Ладжинська громада на тему: «Земельні правовідносини в умовах воєнного стану».

З 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено режим воєнного стану. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» від 24.03.2022 № 2145-IX (далі - Закон № 2145) визначено особливості регулювання земельних відносин на час дії воєнного стану.

Заборонено:

- безоплатна передача земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації;
- формування земельних ділянок державної, комунальної власності, невитребуваних, нерозділених земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування (крім тих земель, що передаються в оренду);

Протягом всього періоду дії воєнного стану в Україні не проводяться земельні торги щодо прав оренди, емфітевзису, суперфіцію, щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності.

Розмір орендної плати не може перевищувати 8 відсотків НГО земельної ділянки, що визначається від середньої НГО одиниці площі ріллі по області.

Договір оренди земельної ділянки укладається лише в електронній формі, та засвідчується кваліфікованим електронним підписом орендаря і орендодавця.

Формування земельної ділянки з метою передачі її в оренду здійснюється на підставі технічної документації щодо інвентаризації земель. Вимоги Земельного кодексу України та Закону України «Про оренду землі» щодо мінімального строку договору оренди землі не застосовуються до договорів оренди, які укладаються під час дії воєнного стану.

Право оренди земельної ділянки не підлягає реєстрації. Реєстрації підлягає лише договір оренди землі. Право оренди земельної ділянки виникає з дня державної реєстрації договору оренди земельної ділянки районною військовою адміністрацією.

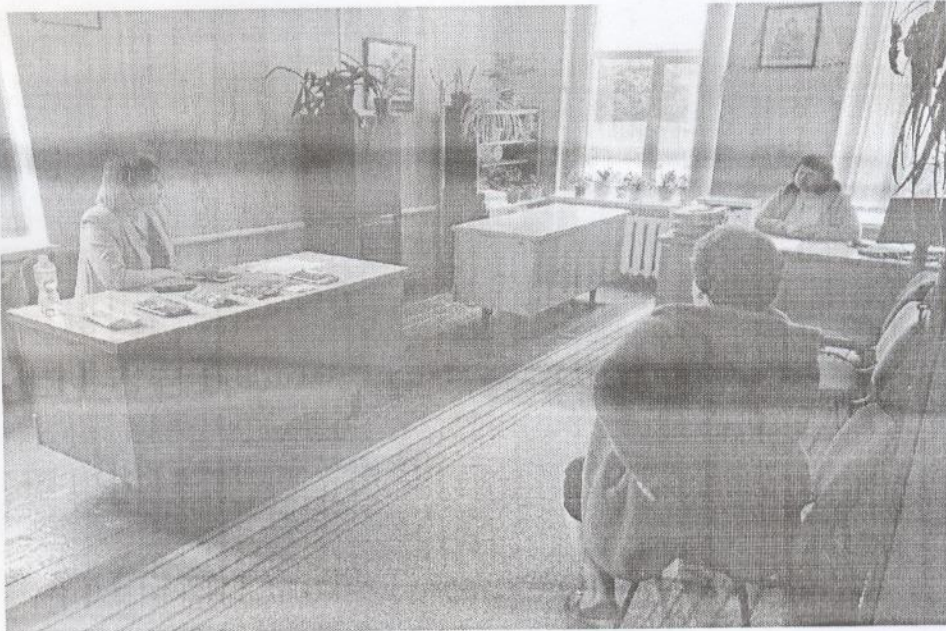
Одним з важливих моментів договору оренди землі укладеного відповідно до Закону № 2145 є те, що він не може бути поновлений, укладений на новий строк і припиняється зі спливом строку, на який його було укладено.

Детальніше можна ознайомитися з положеннями Закону № 2145 перейшовши за посиланням <http://surl.li/caufz>

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

Якщо Ви, або Ваші знайомі зіткнулися з правовими проблемами, просимо звертатися за безоплатною правовою допомогою до Уманського

місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги.
<https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>
[#БПД](#) [#ПравоваДопомога](#) [#LegalAid](#)

Усім відомо, що кожний громадянин України має право на безоплатну передачу земельної ділянки із земель державної або комунальної власності відповідно для різних цільових призначень згідно зі статтею 121 Земельного кодексу України. Але війна в Україні внесла вплинула на всі сфери життя, в тому числі і на регулювання земельних відносин.

☛ Про це та інше 17 травня говорила в. о. завідувача сектору «Жашківське бюро правової допомоги» Алла Лавренюк в рамках Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» з метою поширення інформації про порядок приватизації земельних ділянок в умовах воєнного стану в приміщенні старостинського округу с. Конела Жашківської міської ради.

Під час заходу обговорили особливості безоплатної передачі земель державної, комунальної власності у приватну власність. Так, 19 жовтня 2022 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель».

✓ Зазначеним Законом внесено зміни до пп.5, п.27 розділу X Земельного кодексу України а саме: «безоплатна передача земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації забороняється. Положення цього підпункту не поширюються на безоплатну передачу земельних ділянок у приватну власність власникам розташованих на таких земельних ділянках об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд), а також на безоплатну передачу у приватну власність громадянам України земельних ділянок, переданих у користування до набрання

чинності цим Кодексом».

Фахівчиня зазначила, що таким чином право на безоплатне отримання земельної ділянки у власність під час дії воєнного стану мають громадяни України, яким на праві приватної власності належать об'єкти нерухомого майна, у тому числі індивідуальні житлові будинки, гаражі, садові будинки та інші будівлі, право власності на які оформлено згідно діючого законодавства. Але сама процедура безоплатної передачі у власність земельних ділянок не змінилась, вона регулюється статтею 118 Земельного Кодексу України.

А також право на отримання безоплатно у власність земельних ділянок мають громадяни, яким земельні ділянки були надані до 1 січня 2002 року у користування. Підтверджуючими документами можуть бути, зокрема, державні акти на право постійного користування земельними ділянками, державні акти на право володіння землею, записи в земельно-шнурових книгах сільськогосподарських підприємств і організацій, записи в погосподарських книгах сільських рад, записи в реєстрових книгах виконавчих комітетів міських і сільських рад.

В ході розмови також обговорили обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, тобто вчинення кримінально протиправного діяння під впливом фізичного або психічного примусу, що визначено статтею 40 КК України.

Відповідно до частини першої статті 40 КК України не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

У разі застосування фізичного примусу, який повністю виключає можливість особи діяти на власний розсуд, кримінальна відповідальність особи за заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам повністю виключається на підставі частини першої статті 40 КК України.

Під час заходу учасники отримали тематичні інформаційні буклети .

Більше про те як отримати правову допомогу

<https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Відповідно до статті 13 Конституції України, держава забезпечує захист прав усіх суб'єктів права власності та господарювання. Вона також закріплює рівність перед законом усіх без винятку суб'єктів права власності і гарантує кожному захист його прав і свобод. Зазначені положення мають визначальне значення і для суб'єктів земельних правовідносин.

Земельний кодекс України гарантує і забезпечує фізичним і юридичним особам рівні умови і способи захисту права власності та права користування на конкретні земельні ділянки.

На виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство» та з метою підвищення правової обізнаності працівників органів місцевого самоврядування та жителів сільської місцевості у сфері земельних правовідносин, 17 травня головний юрист сектору «Христинівське бюро правової допомоги» Уманського МЦ з надання БВПД провела круглий стіл в приміщенні Ліщинівського старостату Христинівської МТГ на тему: "Порядок закріплення спільних меж між земельними ділянками та положення статті 40 КК України".

Відповідно до статті 106 Земельного кодексу України власник земельної ділянки, землекористувач має право вимагати від власника суміжної земельної ділянки сприяння у встановленні спільних меж, а також встановлення або відновлення межових знаків, у разі якщо вони відсутні, зникли, перемістилися або стали невиразними. У разі відсутності згоди власника суміжної земельної ділянки встановлення спільних меж здійснюється за рішенням суду.

У разі якщо межі земельних ділянок у натурі (на місцевості) збігаються з природними чи штучними лінійними спорудами, рубежами (річками, струмками, каналами, лісосмугами, рослинними смугами, шляхами, стежками, рівчачками, стінами, шляховими спорудами, парканами, огорожею, фасадами будівель, іншими лінійними спорудами, рубежами тощо) та раніше встановленими межами сформованих земельних ділянок, межові знаки можуть не встановлюватися.

Місцезнаходження межових знаків у разі їх визначення або встановлення відображається у матеріалах землевпорядного проектування та геодезичних вишукувань, а також на кадастрових планах земельних ділянок.

Власники земельних ділянок та землекористувачі зобов'язані дотримуватися меж земельних ділянок.

Види межових знаків і порядок відновлення меж визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Витрати на встановлення суміжних меж несуть власники земельних ділянок у рівних частинах, якщо інше не встановлено угодою між ними.

Межі земельної ділянки в натурі (на місцевості) закріплюються межовими знаками.

Межа земельної ділянки - сукупність ліній, що утворюють замкнений контур і розмежовують земельні ділянки.

Межовий знак - спеціальний знак встановленого зразка, яким закріплюється місце положення поворотних точок меж земельної ділянки в натурі (на місцевості).

Що стосується роз'яснення норм статті 40 КК України, відповідно до ст. 9 Закону, державні органи та органи місцевого самоврядування, утворені відповідно до Конституції та законів України, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території діють лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Будь-які органи, їх посадові та службові особи на тимчасово окупованій території та їх діяльність вважаються незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені у порядку, не передбаченому законом. Будь-який акт (рішення, документ), виданий органами та/або особами, передбаченими частиною другою цієї статті, є недійсним і не створює правових наслідків.

Тому, відповідно до ч. 1 ст. 40 КК України, не є кримінальним правопорушенням дія або бездіяльність особи, яка заподіяла шкоду правоохоронюваним інтересам, вчинена під безпосереднім впливом фізичного примусу, внаслідок якого особа не могла керувати своїми вчинками.

Наприкінці заходу присутніх ознайомлено із порядком отримання усної консультації з правових питань, які можна отримати у контакт-центрі системи БПД за номером: 0 800 213 103 дзвінки безкоштовні, юристи на лінії пн-пт з 8:00 до 19:00, сб-нд з 9:00 до 18:00.

Щоб отримати правову консультацію письмово, напишіть у телеграм-бот: <https://t.me/LegalAidUkraineBot> (юристи відповідають у робочі дні).

Або завітайте до найближчого з наших бюро: https://bit.ly/bpd_buro

Усі сервіси доступу до безоплатної правової допомоги: <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>

Для громадян, які є учасниками земельних правовідносин, земельні питання продовжують залишатися одними із найпоширеніших навіть під час дії воєнного стану в Україні. Досить актуальними є питання, що стосуються договору оренди земельної ділянки та безоплатної приватизації землі в умовах воєнного стану.

З метою підвищення рівня правової обізнаності громадян у сфері земельних правовідносин, в рамках виконання Програми «Прискорення приватних інвестицій у сільське господарство», 16 травня завідувачем сектору «Маньківське бюро правової допомоги» Іриною Миронюк проведено семінар для жителів с. Кислин на тему: «Земельні правовідносини під час воєнного стану».

З 24 лютого 2022 року відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» в Україні введено режим воєнного стану.

Відправною точкою в розвитку спеціального законодавства в сфері земельних правовідносин у зв'язку із введенням воєнного стану став Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану» від 24.03.2022 № 2145-ІХ, який набрав чинності 07.04.2022. Цим Законом була встановлена низка заборон щодо безоплатної передачі земель у приватну власність, регулювання земельних правовідносин з урахуванням певних особливостей щодо порядку поновлення договорів оренди та порядку їх реєстрації, реєстрація нових договорів оренди у зв'язку з тимчасовим призупиненням роботи ДЗК, тощо.

Після відновлення роботи ДЗК в окремих регіонах та продовження дії воєнного стану земельне законодавство знову потребувало змін, тому була прийнята ще низка законодавчих актів для регулювання земельних правовідносин.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок

сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель» від 19.10.2022 № 2698-ІХ, який набрав чинності 19.11.2022 знову внесено зміни до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів.

Сьогодні безоплатна передача земель сільськогосподарського призначення державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації забороняється. Це положення не поширюється на безоплатну передачу земельних ділянок у приватну власність власникам розташованих на таких земельних ділянках об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд), а також на безоплатну передачу у приватну власність громадянам України земельних ділянок, переданих у користування до набрання чинності Земельним кодексом України.

Вважаються поновленими на один рік без волевиявлення сторін відповідних договорів і без внесення відомостей про поновлення договору до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно договори оренди, суборенди, емфітевзису, суперфіцію, земельного сервітуту, строк користування земельними ділянками щодо яких закінчився після введення воєнного стану, до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення системи оформлення прав оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення та удосконалення законодавства щодо охорони земель», щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення:

- державної, комунальної власності, невитребуваних, нерозподілених земельних ділянок, а також земельних ділянок, що залишилися у колективній власності і були передані в оренду органами місцевого самоврядування;
- приватної власності.

Продовження строків оренди відбувається автоматично. Слід зауважити, що зазначена норма стосується лише земельних ділянок сільськогосподарського призначення та лише договорів строк дії яких закінчився після введення воєнного стану та набрання чинності Законом №2145-ІХ до набрання чинності Законом №2698-ІХ, тобто автоматично поновлені без волевиявлення сторін договори, строк дії яких закінчився у період з 07.04.2022 по 19.11.2022.

Процедура реєстрації змін до існуючих договорів оренди, що здійснюється щодо земельних ділянок будь-якого цільового призначення відповідає загальноприйнятій практиці, що застосовувалася до введення воєнного стану. Зміна умов договору оренди землі здійснюється за взаємною згодою сторін з урахуванням положень статей 122,123 Земельного кодексу України, Закону України «Про оренду землі» та Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно». Головна умова для практичної реалізації цього механізму є фактичне функціонування Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Державного земельного кадастру на відповідній території.

Детальніше з положеннями Земельного кодексу України щодо регулювання земельних відносин під час дії воєнного стану можна ознайомитися

перейшовши за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#n3191>.

Більше про те як отримати первинну та вторинну безоплатну правову допомогу за посиланням <https://linktr.ee/legalaid.gov.ua>